TrappancS

A TARTALOMBÓL:

Kell egy csapat 3. 3
Trapi hétvége Velencén 7
A dobozdíjról 9
A laparoszkópos vese-eltávolításról 10
Egy hét Svájcban 13
Az első edzőtáborom 15
Somolygó 16
Süssünk valamit 17
Tarka-barka 18
A négyszögletű kerekerdő 21
Könyvajánló 24
Top-10 24

Trapi TÖRTÉNETEK

DONÁT

Witzl Donát 1992. 04. 30.-án született. Szép, egészséges, jó kedélyű csodálatos kis baba volt. Nyugodt csecsemő és rendkívül ügyes, főleg a súlyához képest. (6 hónaposan 9 kg-ot nyomott. A mozgékonysága egy sportban kiemelkedő gyereket produkált. A szobája tele érmekkel, atlétikai és foci főleg.

2004. 10. 06.-án is éppen foci-edzésről jött haza éhesen, (addig soha nem ette meg a gombát) kért a gombástojásból, és evett velem együtt belőle. Másnap reggel iskolába induláskor hányt. A gyermek-háziorvoshoz vittem azonnal, aki vírusos hányással, hasmenéssel kezelte itthon gyógyszerrel. (tudva azt, hogy gombát ettünk) A kórházba nem utalta be, kérésemre sem.

Ekkor már nekem is voltak hasi görcseim, de más tünet egyelőre nem. Donát napról- napra gyengébb volt, csak feküdt, nem evett, valamenynyit ivott, és szedte a gyógyszert. Csütörtök: még hányás, de péntek éjjel már csak véres nyák jött belőle. (csütörtök éjjel nekem is erős hasmenésem volt és még másnap is erős görcsök).

9.-én este végre az újabb kérésemre megírta a beutalót a doktornő és felhívta a kórházat. Elmondta a diagnózisát, a gombát kizárta mint lehetséges okot a betegségre. A kórházban, itt Kaposvárott ennek megfelelően is fogadtak. Levették a vért végre, és hazaküldtek engem, hogy reggel majd visszamehetek a Donihoz. 9 óra körül jöttem el, de alig értem haza, csengett a telefon: - azonnal menjek vissza, mert a mentő viszi a Donátot Budapestre. Heveny májelégtelenséggel, a GOT értéke 15000.

Nem értettem mi ez??? A doktornő azt mondja, majd Pesten tájékoztatnak, mit jelent ez! Három átszállással vittek bennünket mentővel a Heim Pál Gyermekkórházba. 10.-én éjjel 02-kor értünk oda. Donát nyugodt, élvezi az utat, nem alszik már három napja velem együtt. A kórház toxikológiai intenzív osztályán Dr. Kiss Gabriella fogad és tájékoztat - A Kaposvári eredményeket újra fogja vizsgálni, ha ezek valóban így vannak, akkor a Donátnak sajnos nincs májműködése, a

veséje, nem is érti, hogy még működik, de hamarosan nem fog, és utána aluszékony lesz, agyödémát kap és kómába esik. Ez kb. 2-3 nap. Nekem jogom van 24 órát mellette lenni, és most azonnal nekilát, és amit tud megtesz.

Így is volt! Hajnali 4.-ig ott voltak mellette, ezer cső és műszerrel kötötték össze. Elaltatták és a főerekbe kanülöket műtöttek be. De végre alhatott, és úgy ébredt, hogy - de jó volt aludni egy kicsit. Addigra a Doktornő feltette a májtranszplantációs lista első helyére, akut májelégtelenséggel. A fiatal Dr.-nő szigorú, precíz és végtelenül nagy pontossággal tette a dolgát reggelig. Velem is segítőkészek voltak az egész osztályon Ritka és furcsa volt ilyet tapasztalni egy kórházban.

10.-én vártuk a csodát - ami 30 napja nem volt, az estére megtörtént! - Talán van donor, de csak reggel lehet majd biztosat tudni. Itt a csoda, aminek el kellett jönnie tudtam, hogy valaminek történnie kell. (napközben még vérplazma cserét is csináltak Doninak, amitől jobban lett.)

11.-én reggel megmondtuk Donátnak, hogy meg kell műteni, kap új májat, mert az övé nem működik. Eddig a pontig nem tudtam volna neki mit mondani, hogy mekkora nagy baj van és én magam sem fogadtam el, hogy másként is történhet! Végig nyugodt, de most egy kicsit könnyezett.

Eddig engem vigasztalt, hogy ne sírjak, hiszen nincsen semmi baj, mert ő tulajdonképpen nincs rosszul, hiszen nem fájt semmije. Aztán elkezdődtek az előkészületek az átszállításához a Transzplantációs Klinikára.

Megjött a mentő . A klinikán már vártak bennünket és azonnal a műtétre való előkészületek is megkezdődnek. Timi jön először mosolyogva, és intézkedik. Kóbori doktor bemutatkozik, és elmondja mi fog történni, milyen esélyeink vannak, de igazából semmi nem jut el a tudatomig csak az új élet lehetőségét, és a reményt látom benne meg azt, hogy alig várja, hogy mehessen a műtőbe dolgozni. 12 órakor Donátot betolják a műtőbe, az ajtóig lehet kísérni.

Timi próbál megnyugtatni, és végig mosolyog. Bíztat, hogy tájékoztatni fog a műtét alatt is. (ekkor még nem is tudom, hogy mennyit dolgozott már azon, hogy a Donát bent lehessen a műtőben. (pl.: a Fazakas doktort nem kis szervezéssel, a Malévvel hazahozatta Berlinből egy konferenciáról a műtétre!) Timi 12. 35-kor telefonált, hogy a műtét most kezdődik. 15.00 - óra kivették a rossz májat, aztán az új spontán indult később.

Az intenzív osztályon

6 órás műtét, komplikáció-mentesen! Timi mosolyog és örül, nem érti, hogy miért sírok.

Amikor kitolják a műtőből a Donit, ott állok és látom, hogy egyedül lélegzik, egy kis törékeny test, ami keresztbe van vágva, csővel a szájában és ez még csak a kezdet. Az orvosok is kint a folyosó végén mosolyognak, elégedettek. Fazakas dr. visszaindul Berlinbe azonnal. Hihetetlen, hogy ilyen is van. Olyat látok kórházi ellátásból amilyet eddig még sohasem.

Az intenzíven Ildikó nővér van nappal, aki egy pillanatra sem hagyja magára Donátot, igaz, hogy állandóan csinál is vele valamit. Sok információt tőle gyűjtök be. Az éjszakai ápolót Tamásnak hívják, ő róla Donát mond csak jókat. Az összes nővérnek van egy kedves szava, bejönnek, túró-rudit, tv-t, videót, kazettákat hoznak, hogy ne unatkozzon a kis beteg. Az orvosok készségesek, tájékoztatnak, bármiről is kérdezek. Mindenre azonnal reagálnak ha Donát bármit is mond.

Az ötödik nap után lekerülhetünk a sebészetre, ketten vagyunk egy szobában éjjel-nappal. Itt újabb nővérek, és egy férfi ápoló kifogástalan segítségét kapjuk. Kóbori doktor minden

Műtét utáni torna a kórházban

nap bejön, és próbál válaszolgatni a kérdéseimre, és megpróbál felkészíteni a további életre bennünket.

Timi akar belém önteni egy kis erőt és útmutatást nyújt a kétségbeesésemben. A legtöbb erőt azonban a Donátból merítem, mintha nem is ő lenne az egész történetnek a szenvedő alanya. Úgy harcol, és mindent türelemmel visel, és úgy gyógyul, hogyha ránézek csak egy rossz álomnak tűnik az egész.

Október végén hazajöhetünk, de a kapcsolat a kórházzal nem szakad meg, és olyan mintha oda is haza mennénk amikor visszajárunk.

Gerlei doktornő, Irénke nővér szeretettel fogadják mindig Donátot és maximális figyelmet fordítanak rá. Bármikor számíthatunk rájuk 250 km távolságból is. Mindenki gyermeke ott Donát, és ez ad biztonságot itthon.

Most 2 év elteltével Donát ugyanolyan mosolygós mozgékony. Foci, és tollas edzésre járó sportos fiú, mintha meg sem történt volna ez az egész. Sajnos nem tudom eléggé megköszönni és meghálálni, hogy visszakaptam őt!

A személyek megemlítésével (a teljesség igénye nélkül) szeretném azokat kiemelni, akik örülnek, amikor látják Donátot és ezzel mondanék nekik - nem elégszer - köszönetet!

Köszönöm!

Witzlné Szalay Erika

Kell egy csapat 3.

A SE. I. sz. Gyermekklinika Belgyógyászati és Gasztroenterológiai Osztálya

Nevem Olláry Dezső, 16 éves vagyok, Budapesten élek. Másfél éves korom óta járok Dr. Szőnyi László osztályára, a Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekgyógyászati Klinikára, amely Budapesten a Bókay János utca 53. szám alatt található, a VIII. kerületben.

Szerencsésnek mondom magam a tekintetben, hogy csak pár utcányira lakom a gyermekkórháztól, így gyalog is percek alatt meg tudom közelíteni. Ez sajnos meg is történt az elmúlt 15 év alatt számtalan esetben, vagyis nagyon-nagyon sokszor, éjjel és nappal.

Dr. Szőnyi László mindig a rá jellemző alapossággal, gondossággal, türelemmel, emberséggel és szakértelemmel fordult felém s gyógyított. Ez nem volt túl egyszerű az én esetemben, bár szerintem én egy nyugodt, s együttműködő kis páciens voltam.

Genetikai hibával születtem, mely miatt egyfajta anyagcsere betegséggel kellett élnem. Ezek az évek elég rögösek s problémákkal telítettek voltak számomra. Úgy jártam be Szőnyi

Műtét után a Transzplantációs Klinikán

tanár úr osztályára, mintha a második otthonom lett volna. Biztos voltam benne, hogy pár nap alatt helyrebillentenek. Részletekkel azért nem szolgálok - bár lenne bőven „story“ - mert ez a fajta visszaemlékezés fájó számomra.

Annyi biztos, ha szabad volt a külön „kisbeteg szoba“, mindig megkaptuk - ott nyugodtabban tudtam gyógyulni! Megengedték, hogy édesanyám velem maradjon mindvégig. Ez nagyon jó volt így nekem, mert biztonságban éreztem magam.

A nővérkék sokat segítettek átvészelni a dolgokat, Andi, Piroska, Mónika, és a többiek mindig igyekeztek: otthonos és vidám légkört teremteni a beteg gyerekeknek.

A színesre festett falak, s a bohócdoktorok is pozitívan hatottak a gyógyulásunkra.

Dr. Szőnyi László segítségével 14 éves koromban megtörtént életem legnagyobb csodája: megtörtént a májtranszplantációm, a Budapesti Transzplantációs Klinikán, a Baross utcában.

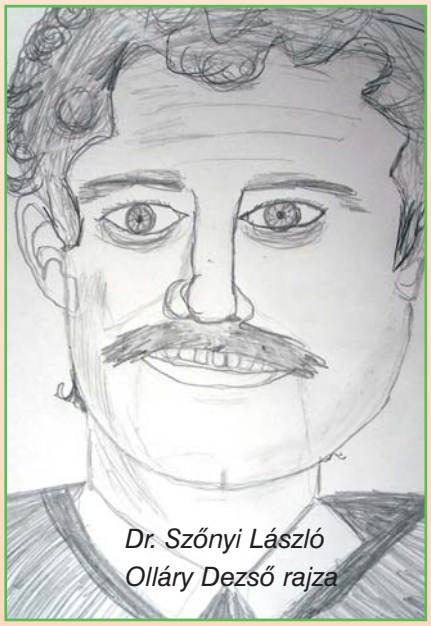

Dr. Szőnyi László
Olláry Dezső rajza

Ekkortól új időszámítás kezdődött az életemben, mert új s élhetőbb életet kaptam. A változások igen szembetűnőek: 30cm nőttem, megférfiasodtam, kinőtt a szakállam, most már sportolok (tollaslabdázom) és gimnáziumba járok, meg gitározom s dobolni is meg szeretnék tanulni…- egyszóval boldog ember vagyok!

Csak az az ember tudja értékelni az egészséges állapotot, aki hosszú évekig hiányt szenvedett ebben!

Köszönet mindezért az I. számú gyermekklinikának s dolgozóinak, ahová már csak „vendégségbe“ járok, illetve Szőnyi tanár úr Mikulás napi ünnepségeire, ahol mindig nagyon jól érezzük magunkat a családommal, s a sorstársaim családjaival.

Olláry Dezső

****

Aki a transzplantációig eljut, az (néha túl) hosszú kórházi napokat tudhat maga mögött. Nem volt ez velem sem másként.

1998-ban érkeztem meg a Nagy Csapatba, ami akkor még csak két főből állt: Arató doktor úrból és Szőnyi doktor úrból. És persze a nővéri gárdából. Ebben az évben még nem éreztem magam annyira jól ott, és „csak” 3 hetet maradtam.

Később kontrollokra kellett járnom, és csak az Arató doktor úrral találkoztam.

Az igazi változások szele 2003-ban érintett meg, amikor visszatértem, mint derült égből villámcsapás. Első nap (inkább este) már össze is ugrasztottam az ügyeletet... Hétfőn első dolgom volt barátságot kötni Veres doktor úrral és Dezsőfi doktor úrral, meg az akkor ott levő osztályos nővérkékkel. Az ismerkedés annyira ment, hogy a szomszéd osztályra (neurológia) is bejáratos voltam. No, nem mint beteg, hanem mint látogató.

Sajnos a belgyógyászaton abszolút törzsvendég lettem (vissza-száguldozva-járó), sok látogatóval, néha még a szobatársaimhoz érkezők is hozzám jöttek.

Nekem ez a hely - nevén nevezve:

I. számú Gyermekklinika belosztálya - mindig menedék volt. Sosem felejtem el, hogy a kimerítő száguldozások után volt egy hely, ahol már nem féltem, és segítettek. Az orvosok, a nővérek, és sokszor a betegtársaim is.

Köszönöm mindenkinek! Köszönöm a gondoskodást, a szeretetet, a nevetéseket, és mindent, amit köszönni lehet!!! (Még a sok szurit is, mert tudom, az érdekemben történt...)

És még egy valakinek szeretném megköszönni, bár tudom, hogy ő nem tartozik a kórházhoz, de az én életemhez igen. Az édesanyámnak...

Turancsics Edit

****

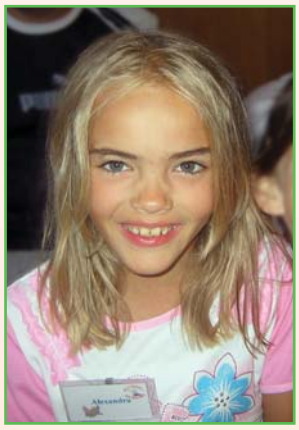

Tíz éve, 9 hónapos koromban kaptam édesanyámtól a májdarabot. Akkoriban sokat feküdtem az I. sz. Gyermekklinikán. Ezekre az időkre én nem emlékszem, csak amit a szüleim meséltek nekem.

Régebben sokat jártunk vérvételre. Mindig azt szerettem, ha kis tűvel vesznek vért, mert akkor soha nem sírtam.

Ultrahang vizsgálaton mindig egy kicsit csiklandós vagyok.

Amikor kontrollra megyünk mindenki nagyon kedves és meglepődik, hogy mennyit nőttem, igaz most már ritkán látogatom őket, félévben egyszer.

Mónika (néni) sokat segít, hogy a vizsgálatok gyorsabban menjenek Szőnyi doktor bácsi pedig meglepődik, hogy már készen is vagyunk, utána gyorsan megvizsgál, gyógyszert ír és már mehetünk is haza.

Mikor bárányhimlős voltam nagyon aggódott értem, mert naponta többször is felhívta a szüleimet, hogy mennyi pötty van rajtam. Szerencsére ő és az otthoni gyerek-orvosom ezt is megoldották.

Köszönöm mindenkinek a kedvességet és az odafigyelést.

Gyurkó Alexandra

****

Mindig ellentmondásos érzelmek kavarognak bennem amikor be kell mennem az I. sz. Gyermekklinika Belgyógyászatára. Hiszen ki szeret kórházba menni? Viszont nem minden nap találkozok ilyen kedves emberekkel. Már ismerősként üdvözölnek a nővérek és az orvosok, amikor meglátnak, és mindig van hozzám pár kedves szavuk, akár az ő betegük vagyok, akár nem. Mindenkit nagyon szeretek, így nehéz kiemelni bárkit is, mint kedvenc. Itt kell megemlítenem Szőnyi László adjunktus urat, aki mindig régi ismerősként fogad, de talán Dezsőfi Antal doktor úr az, aki az én szívemhez leginkább közel áll. Ha be kellett feküdnöm az osztályra ő nemcsak az orvosi kötelességeit látta el, hanem a lelkemet is ápolgatta. Ezért mindenképpen köszönettel tartozom neki.

A nővérek közül olyasvalakit emelnék ki, aki már sajnos nem dolgozik az osztályon, de mindenképpen a szívembe zártam. Ő Szász Szilvi nővér akivel a mai napig tartom a kapcsolatot. Bárki példát vehetne róla jókedv terén. Soha nem láttam még szomorkodni.

Legszívesebben mindig a klinika betege maradnék, de mivel már 19 éves vagyok, már igencsak kinőttem innen. Sajnos.

Czifra Tímea

A Belgyógyászati Osztály csapata

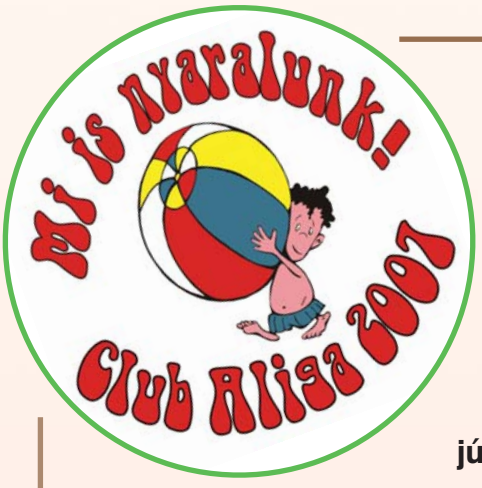

Idén is megrendezzük a **MI IS NYARALUNK** gyerektábort a Balatonnál.
Legalább is úgy néz ki!

A teljes bizonyosság április végére várható, de mi BÍZUNK benne, hogy semmi sem akadályozhatja meg a tábort!

Ideje: 2007. július 09 - 15.-ig (6 éjszaka)
az 1-14 éves korú gyerekek számára

július 16 - 22.-ig (6 éjszaka) a 15-21 éves fiatalok számára

Költségek:

Gyermekek számára ingyenes.

12 év alatti szervátültetett, vagy szervre váró gyerek egy kísérője számára ingyenes
További kísérő, vendég számára: 35.000.-Ft

Szállás: Club Aliga, Balatonvilágos
Étkezés: Büfé reggeli,
Szervírozott ebéd (3 fogás)
Szervírozott vacsora (2 fogás)

Szükséges: Kezelőorvosi javaslat, (engedély), dializáltaknak kezelőlap (vendég dialízis lap)

A programok a 2006. évi táborozáshoz hasonlóak, de még annál is jobbak!
Ismét lesz zenés-táncos buli is, ehhez kérjük, hogy mindenki küldje el az öt kedvenc zeneszámát, amire szívesen táncol!

A KI-MIT-TUD-ra mindenki készüljön valamilyen produkcióval!

Jelentkezést csak írásban fogadunk el, melyet kérünk az alapítvány címére:
1138 Budapest, Váci út 184., vagy fax: **06-1-239-0128**,
e-mail: **transalap@acenet.hu** küldeni.

A jelentkezéskor kérjük megadni az alábbi adatokat:

a gyermek születési adatai
postacíme, email. telefon
betegsége
transzplantáció ideje, helye
kezelőorvosa, telefonszáma
étkezésre vonatkozó megkötések
(pl. vegetáriánus)
kísérő neve, és adatai
(pl. testvér, szülő, cím, tel.)
pólóméret (pl. 128, 134, S, M, L, XL, XXL stb.)

Várjuk a jelentkezéseket legkésőbb 2007 május 10.-ig!

Trapi hétvége Velence

Februárban egy hosszú hétvégét töltöttünk újra együtt, trapi gyerekek és szülők, a velencei Juventus Szállodában.

A környezet festői volt, a Velencei-tóra és hegységre gyönyörű kilátás nyílt azoknak, akik kimerészkedtek a házból a vasárnapi viharos szél ellenére és kimásztak a szerencsére nem túl magas kerítésen a tavat körbefutó bicikliútra. De nem is volt olyan egyszerű kijutni a szabadba, mert túl sok minden marasztalta bent az embert.

Barátságos uszoda, szauna és pezsgőfürdő állt végig a rendelkezésünkre. Folyamatosan folytak a csocsó és biliárd csaták is és persze a jó beszélgetések. Szervezett programban sem volt hiányunk. Első nap az esedékes farsangi jelmezfelvonulást megtartottuk, voltak ott emberek, állatok, mindenféle szerzetek és talán még félszerzetek is, nem tudom pontosan, a besorolásokkal mindig is nehézségeim voltak. A táncmulatságot a kisfiúk és a kislányok külön-külön képzelték el és hosszas rábeszélésre sem változtatták meg a hozzáállásukat.

Másnap a nyári táborból ismert pedagógus - pszichológus csapat készített elő nagy titkolózva egy több helyszínen zajló több csapatos, rafinált vetélkedőt. Amíg mi felnőttek egy frappánsan levezényelt, intellektuális színezetű Activity versenyben mértük össze tudásunkat változó sikerrel, de folyamatos élvezettel a gyerekeknek járó plusz pontokért, addig gyermekeink szintén csapatokba szervezve a szálloda különböző helyszínein vívtak meg feladataikkal.

Mikor az Activity után elindultam, hogy megnézzem őket, láttam, ahogy az egyik helyszínen nagy kamaszok lelkesedésüket palástolni igyekezve festegetnek a padlón óriás képeket magukról, a második csapat gyerek már felszabadultan csocsózik, de a kicsik nem voltak meg. Végül megtaláltam egy félreeső teremben őket is. Mikor

benyitottam, épp a kisebbik lányomat csomagolták be segítő kezek egy óriás lepedőbe, hogy amolyan zsákban ugrálás féle feladatot oldjon meg. Jól sikerült a gúzsba kötése, csak néhányszor dőlt le a földre mint egy zsák, de a fejét nem ütötte meg. Miután valahogy megállt a lábán, egy menzásan mosott almát kapott a szájába, hogy ezt fogai között megtartva ugráljon a célig. Akkor már tudtam, hogy ez a verseny túlélő jellegű része. De hát ezek a gyerekek túlélő fajták, nem?

Végül a gyerekek szakértői segítséggel egy gyors kis színpadi előadás formájában transzplantáltak egyet. Végigjátszották az eseményeket a sokat jelentő telefonhívástól kezdve a transzplantáló csapat szakmai mérlegelésein keresztül a kórházból való elbocsátásáig. A dolgok ebben a változatban a műtőben nagyon derűsek voltak, az egészségügyi személyzet lelkesen és pihenten nyüzsgött a műtőasztal körül, az anya kissé tépelődve, illedelmesen, de a siker biztos tudatában várakozott, pont ahogy kell.

A helyzet sűrűn változott: „a gyereküknek veseriadója van” „na, ez meghalt”, „szerintem él”, „ne ott vágd, te”, „na, meggyógyult most már hazamehet” - hangzottak a kulcsmondatok.

Nem lenne teljes a kép a velencei hétvégéről, ha nem szólnék a nyári táborból már ismert Berci kutyáról, aki végtelen türelemmel tűrte, ahogy a gyerekek szünet nélkül két és fél napig nagy erőkkel nyúzzák.

Nyáron, ha megérjük, megkérdezem a gazdáját, hogy a szegény kutyus hogyan és mennyi idő alatt dolgozta fel az eseményeket…

Mezei Piroska
Luka Ági és Timi anyukája

Köszönjük a Juventus Hotel nagyszerű vendéglátását!

A DOBOZDÍJRÓL

Kedves Szülők!

Az alábbi tájékoztatást kaptuk az Egészségügyi Minisztérium Sajtóirodájától a „dobozdíjra" vonatkozó megkeresésünkkel kapcsolatban

„Gyógyszer kiadása közgyógyellátás keretében

A gyógyszertárban a közgyógy-ellátással való gyógyszer kiadás előtt nem kell a közgyógyellátási igazolványt bemutatni, mert 2006. július 1-jétől azt ellenőrzik, hogy a vényen feltüntetett személy szerepel-e a közgyógyellátásra jogosultakról az OEP-nél vezetett nyilvántartásban. Ennek érdekében az OEP folyamatos elektronikus adatkapcsolattal biztosítja a gyógyszertár számára a közgyógyellátásra való jogosultság és a rendelkezésre álló gyógyszerkeret megállapítását az OEP nyilvántartásából. 2006. július 1-jét követően csak az a gyógyszertár szolgáltathat ki közgyógyellátás keretében gyógyszert, ahol az OEP biztosítja a közgyógyellátásra jogosultakról vezetett hatósági nyilvántartáshoz elektronikus úton történő folyamatos hozzáférés műszaki feltételeit, a gyógyszertár tulajdonosa pedig az OEP által biztosított távközlési rendszert a szolgálati idő alatt folyamatosan üzemelteti. Ennek teljesítését, vagyis, a közgyógyellátásban kiszolgálásra való jogosultságot az OEP igazolja, amit a gyógyszertárban ki kell függeszteni. 2007. január 1-jétől az intézeti gyógyszertárak is kiszolgáltathatnak gyógyszert közgyógyellátás jogcímen, ha az adatáramlás műszaki feltételei megvannak. A közgyógy igazolványt és a TAJ kártyát is célszerű azonban vinni a gyógyszer kiváltásához, ugyanis, ha a vényen hibásan szerepel a TAJ szám vagy a közgyógyellátási igazolvány száma, a gyógyszertárban be kell mutatni a TAJ illetve közgyógy igazolványt, és annak számát a vény hátoldalán kell feltüntetni, és a gyógyszert kiváltó illetve a gyógyszert kiadó személy is aláírásával igazolja a helyes számot.

A gyógyszertár közgyógyellátás keretében a gyógyszerkeretnek az OEP nyilvántartása szerint rendelkezésre álló összegéig adhat ki térítésmentesen gyógyszert.

A gyógyszerkeret összegéből levonják az egyes gyógyszerek után 2007. januárjától fizetendő ún. térítési díjat is, de a régi, 2006. június 30. előtt kiadott - gyógyszerkerettel még nem rendelkező - igazolványok alapján jogosultaknak sem kell térítési díjat fizetniük az ún. dobozdíjjal terhelt, 100 %-ban támogatott gyógyszerek után."

Bálint Orsolya
EüM Sajtóiroda
06303114261

Akinél a gyógyszerkeretet még a dobozdíj bevezetése előtt állapították meg, kérje a keret módosítását!

Akinek már felszámolták a Gyógyszertárban a dobozdíjat, de meg van a blokkja, kérje vissza a patikában a kifizetett összeget!

Az alábbi cím alatt részletes tájékoztatás olvasható egyébként a közgyógyellátásról, csak minimum jogi diplomát szerezzünk be olvasása előtt, hogy meg is értsük…

http://www.oep.hu/portal/page?_pageid=34,2340635&_dad=portal&_schema=PORTAL

Ma a világon több mint egy millió embert tartanak életben a dialízis valamely fajtájával, és az így kezelt vesebetegek száma világszerte évről-évre emelkedik, míg a cadaver donorok száma stagnál, vagy csökken. Ezért egyre nagyobb jelentőséget kapnak az élődonorból történő szervátültetések még azon országokban is, ahol a cadaver donorok száma lényegesen több mint hazánkban.

Az alábbi grafikonokon látható Magyarország élődonoros transzplantációban elfoglalt, nem éppen vezető helye. Pedig a bemutatott 2005-ös év kimagasló volt ezen a téren a 15 műtéttel, egyébként átlagosan évi 4-5 élődonoros veseátültetést végeznek hazánkban.

Az USA-ban akkor vált igazán elterjedt az élődonoros veseátültetés, mikor gyakorlattá vált a laparoszkópos műtéti megoldás a vese kivételére.

A laparoszkópos vese-eltávolításról

Laparoszkópos sebészet alatt a hasüregben végzett endoszkópos műtéteket értjük. Az egyéb endoszkópiáktól alapvetően abban különbözik, hogy nem valamilyen szerv belsejébe annak természetes nyílásán keresztül vezetjük az endoszkópot - mint például a nyelőcső, a gyomor, a végbél, a húgyhólyag stb. vizsgálatakor - hanem a hasüreg szerveit oly módon közelítjük meg, hogy az eszközöket a hasfalon ejtett nyílásokon vezetjük be. Fél-egy centiméteres metszésen kis csöveket szúrunk a hasba, egyiken keresztül egy kamerával csatlakoztatott optikán bevilágítunk, a képet pedig egy monitorra kivetítve nézzük. A többi csövön juttatjuk be a műtéthez szükséges speciális eszközöket - ollót, fogót, kapocsrakót stb. Mivel a hasüregben nincs szabad tér, természetes állapotában nem lehetne látni és operálni, ezért fel kell tölteni gázzal - ma erre széndioxid gázt használunk -, miáltal a hasfal elemelkedik, a belek összenyomódnak, így már lehetővé válik bármilyen műtéti beavatkozás kivitelezése.

Bár az első laparoszkópos próbálkozásokról már az 1900-as évek elején beszámoltak és a század második felében - főként nőgyógyászok - már kisebb műtéteket is végeztek, ugrásszerű fejlődésnek az 1990-es évektől indult, amikor is kidolgozták és világszerte robbanásszerűen elterjedt az epehólyag lapa-roszkópos eltávolításának technikája. Ezáltal egy népbetegség gyógyításának legfőbb eszközévé vált a korábban többnyire csak kukucskálásra használt endoszkóp.

A laparoszkópia a beteg számára több szempontból előnyös a feltárásos műtéthez viszonyítva: a centiméternyi sebek miatt kisebb fájdalommal jár, rövidebb a kórházi tartózkodás, a munkába való visszatérés, a teljes fizikai aktivitás visszanyerése és - főleg fiatal egyéneken - a kozmetikai eredmény sem mellékes.

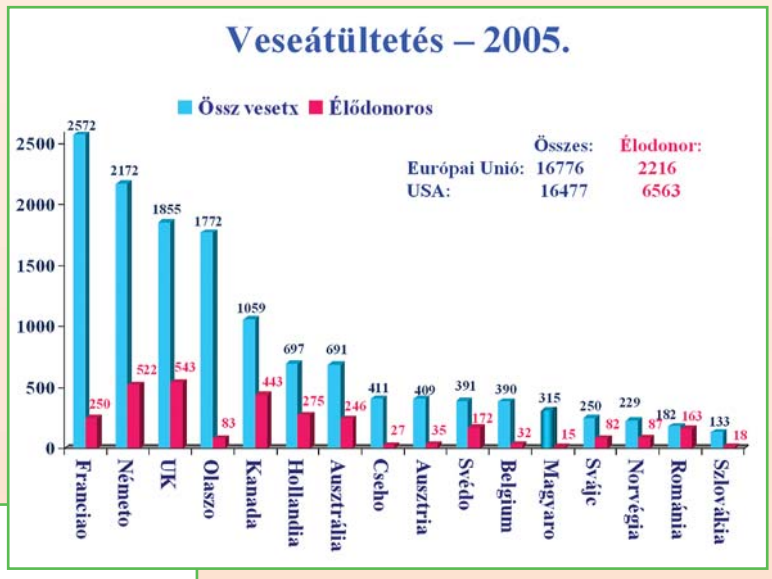

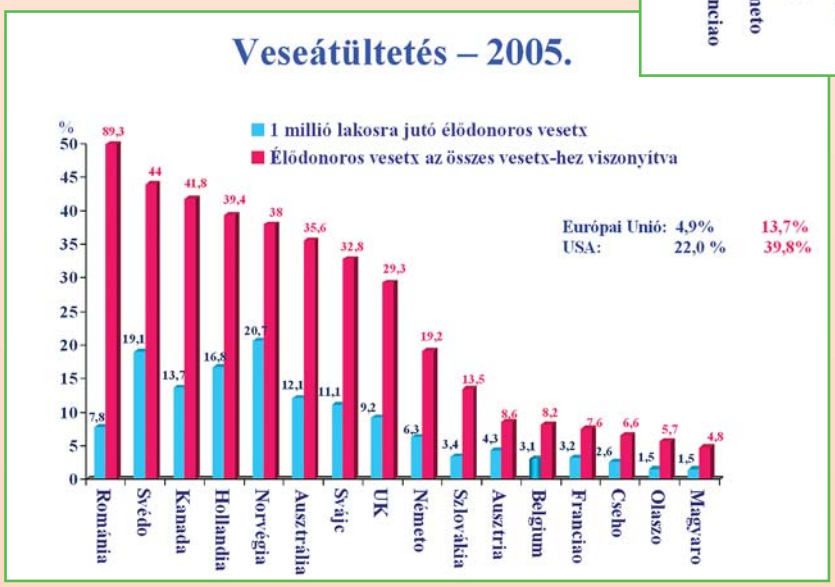

Az első laparoszkópos veseeltávolítást 1990-ben az Egyesült Államokban végezték, élő donorból laparoszkóppal 1995-ben vettek ki először vesét. Az endoszkópos úton szabaddá tett vesét a műtét végén egy 6-7 cm-es a hasfal izmait megkímélő metszésen keresztül vesszük ki, ami nyilvánvalóan sokkal előnyösebb a beteg számára, mint a hagyományos 20-25-30 cm-es feltárás. Az ún. kézzel asszisztált laparoszkópia ötletét az adta, hogy ha a műtét végén a vese eltávolítása végett úgyis kell egy kis metszést ejteni - ez éppen akkora, amin egy átlagos emberi kéz befér - akkor mért ne vezessük be a műtét elején a sebész kezét a hasba, ami felbecsülhetetlen segítséget jelent az operáció során, gyorsabbá, biztonságosabbá teszi a beavatkozást.

A kézzel asszisztált laparoszkópia optimális javallata éppen az élő donor veseeltávolítás, hiszen feltétlenül épségben kell kivenni a vesét, a gyorsaság és biztonság pedig különösen fontos a vese verőerének és visszerének ellátásakor, amikor a minél rövidebb oxigén-hiányos időszak érdekében a másodperceket is számolva kell az artériát és a vénát azok épségére különösen ügyelve ellátni és átvágni.

A vese transzplantációra várók listáján lévő betegek száma világszerte növekszik, s ezen betegek 3-4%-a meghal évente. Figyelembe véve a százezres nagyságrendű vesére váró reménykedők számát ez évi több ezer beteg potenciálisan elkerülhető halálát jelenti földünkön.

Az élő donor által adott vesék mind a befogadók, mind a beültetett vesék túlélését növelik a halottból kivett vesékkel szemben, ugyanakkor a műtét okozta megterhelés, a szövődmények lehetősége a potenciális donorok, de az orvosok egy részét is elriasztja ettől a megoldástól. Az ellenérzés érthető, hiszen a felelősség fokozott: egy veséjét feláldozó egészséges ember - a donor -, az eltávolítandó vese épsége és a befogadó egészsége a tét, s mindhárom egyenrangú fontosságú.

Laparoszkópos élő donor vese-eltávolítást annak bevezetése óta már több ezres nagyságrendben végeztek a világon, beleértve a kézzel asszisztált változatot is. Hosszú távú összehasonlító eredmények is rendelkezésre állnak, miszerint mind a műtét szövődményeit, mind a kivett vesék későbbi működését illetően a laparoszkópos műtét eredményei azonosak a feltárásoséval, a donor számára viszont egyértelműen előnyösebb az endoszkópos beavatkozás. Egyesült Államokbeli adatok szerint vannak, ahol 1998 óta már csak laparoszkóppal veszik ki a vesét, s azóta ezen intézetekben a donorok száma megkétszereződött. A módszer egyértelmű előnyei miatt optimális megoldása lehet a donorok megkímélésének és megnyerésének, ezáltal a recipiensek életkilátásai javításának.

Hazánkban az első kézzel asszisztált laparoszkópos élő donor veseeltávolítást 2001. december 13-án végeztük a Pécsi Egyetem Sebészeti Klinikájának Transzplantologiai osztályán a sebész kollégákkal közösen. Sajnos máig is csak egyszámjegyű az elvégzett műtétek száma, ami nem a sebészek kapacitásán, hanem a donorok hiányán múlott. A hazai élő donor vese transzplantáció adatai siralmasak. Európában az utolsó helyen állunk, Magyarországon egy millió lakosra 0,5 élő donor vese jut évente, ez más európai államokban 5-10-15-18. Nem valószínű, hogy a magyar anyák, apák, testvérek többsége ne adná testét-lelkét, veséjét, ne vállalná a műtéttel járó áldozatot szeretteinek jobblétét biztosítandó. Csak ismerniük kellene a lehetőségeket. Nem várhatunk arra, hogy önként jelentkező donorok garmadája álljon sorba, hanem - külföldi példákhoz hasonlóan - utána kell menni a szóba jöhető donoroknak, korrekt felvilágosítás után a döntést az orvosnak, a donornak, a recipiensnek közösen kell meghoznia az előnyök és hátrányok összevetése és mérlegelése alapján, ahol a

Vese-eltávolítás Szegeden

számokkal nem mérhető érzelmi tényezőket sem lehet figyelmen kívül hagyni.

Odaadni testünk egy szeletét valakinek: nyilvánvaló áldozat. Egészségesen önként alávetni magunkat egy műtétnek: áldozat. Kisebb sebekkel kisebb áldozat, ami könnyebben vállalható és többen is vállalják, mint az amerikai példa igazolja.

A laparoszkópos műtét kisebb sebeket okoz a betegnek, de nehézségei miatt, a fokozott felelősség miatt sokszoros stresszt az operáló orvosnak. Az emelkedett adrenalin-szintet a sebész önként vállalja, lehetett volna szántóvető is, de nem lett. Számomra megható történet az élő donor transzplantáció, a kéz a kézben várakozó, aggódó nővéreket, apát-lányát látva eltörpül a saját szorongásunk. Az áldozatról pedig Kőmíves Kelemen jut eszünkbe: „Így halad előre az emberiség, áldozatok árán."

Holman Endre dr.
osztályvezető főorvos
Semmelweis Kórház Urológiai Osztály
Kiskunhalas

Kedves Szülők!

Megkeresett levelével egy szintén „donoranyuka",Kákonyiné Böbe, és értékes információval szolgált a leendő élődonoroknak.

A törvény szerint nyilatkozni kell arról, hogy ellenszolgáltatás nélkül lemondunk a szervünkről (vese, máj), a megnevezett hozzátartozónk javára, és ezt közjegyzővel kell hitelesíttetni. A klinikán mi is kaptunk egy mintát a nyilatkozatról, a közjegyző csak átírta az adatokat, és elkért 12 ezer forintot, amit én is méltánytalannak tartottam, viszont Böbe utánajárt a megoldásnak, íme a levele:

Kedves Márta!

Jómagam szintén „donoranyuka" vagyok. Idén júniusban ugyanazt csináltuk végig, amit ti. Tizenöt éves a fiam és három hónapos kora óta tudtam, hogy el fog jönni a nap... Azért írok most, mert segíteni szeretnék azoknak, akik még előtte vannak. Biztosan Te is döbbenten álltál a közjegyző elé, nem is a forintok miatt, - bár nem utolsó az sem -, inkább a törvény érthetetlensége miatt.

Megalázónak tartottam a nyilatkozatot, és azt, hogy ezért még fizetni is kell. Bár már régen tudom, hogy nem jogállamban, inkább jogászállamban élünk. Nos jó volna tudatni a leendő donorokkal, hogy van mód arra, hogy legalább kevesebb pénzért nyilatkozzanak, ha már úgyis muszály. Mi utánajártunk. Ha valaki saját maga írja meg a nyilatkozatot és nem a közjegyző akkor csak az aláírását kell pénzért hitelesíttetni. Ez nem 15 ezer (esetenként akár több is) forint, hanem 1500. Tudom, hogy valamikor visszakapja a donor a pénzt, de nem tartom etikusnak, hogy egy ilyen esetért bárki több ezer forintot tegyen zsebre. Nekünk így is sikerült. Nem kellett értünk az államnak ezt kifizetni. És nem kapott a közjegyző sem többet. A nyilatkozat szövege meg van, szívesen elküldöm. (bár gondolom neked is van)

Másfelől úgy gondolom, hogy a dialízis központok működtetőinek is biztosan vannak jogászaik. Nem lehetne ezt ilyen módon akár -grátisz- megoldani? Hiszen kapcsolatuk a kezeltekkel üzletinek is felfoghatónémi túlzással. Nem tudom te mit gondolsz erről a témáról, de számomra ez a része volt az egyetlen, ami nem volt humánus. Minden ami utána következett csupa jó érzést váltott ki bennem.

Üdvözlettel: Kákonyiné Böbe

***

Tehát ebből is látszik,hogyha valamilyen eljárást méltánytalannak érzünk, akkor célszerű utánajárni, hogy jogos-e, vagy tehetünk-e ellene valamit? Ez vonatkozhat nevelési, iskolai problémákra is, amikről már sokat hallottam szülőktől. Ezen problémák egy része szintén orvosolható, úgyhogy akár ilyen jellegű kérdésekkel is fordulhattok Alapítványunkhoz.

Üdvözlettel: *Törökné Márti*

Nyilatkozat (Minta)

1.) Előadom, hogy gyermekem, A…B…..(született: Sz….-on, 1999. január hó 11.-én, anyja neve: E…F…) Sz……., Háry János u. 11. szám alatti lakos betegsége folytán szervátültetésre szorul. Az orvosi szakvélemény szerint életét megmentheti, ha új vesét kap.----------

2.) Én C….D….né (születet: E……F…….., Komló, 1965. január 22., anyám neve: G…..H…..) Sz……, Háry János u. 11. szám alatti lakos ezért minden kényszertől, fenyegetéstől és megtévesztéstől mentesen, szabad akaratomból kijelentem, hogy egyik vesémet ellenérték nélkül gyermekemnek adományozom.----------

3.) Kijelentem, hogy ezennel hozzájárulok halálom után való kórboncoláshoz.----------

4.) Előadom, hogy tudomásom van arról, hogy hozzájárulásomat a szerv eltávolításáig bármikor, formai kötöttség nélkül visszavonhatom.----------

Sz……...…, 2007.(kettőezer-hét) évi január hó 23.(huszonharmadik) napján.

C…….D……..né(E……..……F……..) saját kezű aláírása:

(itt kis hely kimarad, ahol kézzel aláírtam.)
(a közjegyzőhöz ezt kell vinni, aki a lap aljára a saját szövegét nyomtatja, majd aláírta és lepecsételte.)

A 2007-es évben ismét lehetőség nyílt rá a Transzplantációs Alapítványnak köszönhetően, hogy vese- illetve máj transzplantált gyerekek, egy csodálatos hetet töltsenek Svájcban, a Tackers tábor keretében, január 6-13 között.

Az idei sítáborban 42, 5- 15 év közötti transzplantált gyermek vett részt a világ 14 országából. A tábor célja, hogy a különböző nemzetiségű, és kultúrájú szervátültetett gyerekeknek életre szóló élményt biztosítsanak, és hogy szoros barátságok kötődjenek.

A Viamonde team, akiknek feladata a gyerekek felügyelete, illetve oktatása volt, szintén több különböző országokból érkeztek, és fiatalságuk ellenére meglepő közvetlenséggel és kedvességgel bántak a táborozókkal. Mindent megtettek azért, hogy jól érezzék magukat.

Tilhof Ingrid vagyok, 21 éves, vese transzplantált. Az idei évben engem ért az a megtiszteltetés, hogy Szalamanov Zsuzsa felkérésére igent mondva elkísérhettem Albert Alexet (13 év), Czakó Lórándot (14 év), Kiss Benjamint (13 év) és Witzl Donátot (14 év) Anzérébe.

Szombaton délelőtt érkeztünk meg a szállásra, ahol már izgatottan vártak minket. Vasárnap a sílécek és egyéb eszközök kiválasztása után neki is álltak a fiúk a síelés elsajátításához. A sí- és snowboard oktatás 4-8 fős csoportokban történt. Minden nap 2-3 órás síelés volt, és utána különböző délutáni programok közül lehetett választani, mint pl.: szánkózás, korcsolyázás, ruhafestés. Ezek a foglalkozások délután 4 óráig tartottak, és a vacsoráig szabad foglalkozás volt. Ez idő alatt általában filmet nézhettünk a társalgóban, pingpongozni, vagy éppen pihenni lehetett. Vacsora után vetélkedők, videózás, jelmezbál szórakoztatta a gyerekeket. Szerda délután egy kimerítő napot követően találkozhattunk Mike Hornnal, aki a hobbijának élt. Világutazó.

Elsőként kerülte meg az Antarktiszt, és ezzel együtt elsőként töltött el 2 telet egymás után a jég fogságában. Ez az expedíciója 2 évig tartott, és egy csodálatos élménybeszámolót hallhattunk tőle, melyet saját képeivel fűszerezve illusztrált. Csütörtök este került megrendezésre a jelmezverseny, és vele együtt a jelmezbál is. Ez volt a legnagyobb buli a héten. Pénteken délután egy kisebb ünnepség keretében minden gyermek kapott egy-egy oklevelet, mellyel az egész heti munkájukat értékelték.

Este következett a finálé, mely Anzére főterén volt. Itt a gyerekek a saját országuk zászlajával csoportosan vonultak ki. Ezt egy rövid bemutatkozás követte, majd egy Tackers 2007 feliratú medált vehettek át, hogy el ne felejtsék, hol töltöttek ezt a csodálatos hetet.

Január 13-án kora reggel hagytuk el a tábort, és 11h 40-re érkeztünk meg Ferihegyre, ahol nagyon sokan vártak minket.

Végül köszönetet szeretnék mondani az alapítványnak, a Malév-nek, a szponzoroknak, és mindenki másnak, aki lehetővé tette, hogy egy ilyen csodálatos hetet tölthettünk Svájcban.

Tilhof Ingrid

***

Kiss Bence részvételét az **A&A Sport** tette lehetővé, a csapatot ingyen szállította a

MALÉV Hungarian Airlines

Donát levele

Zsuzsa néni jóvoltából az idén is eljuthattam Svájcba, Anserébe síelni. Tavaly a snowboard-ot próbáltam ki, ami nagyon tetszett, de most a síelést választottam, és ez szerintem könnyebb volt.

A táborban nem lehetett unatkozni, mert mindig biztosítottak valamilyen programot. Az egyik ilyen a tányérforgatás, ami számomra érdekes volt és szerintem egész jól ment. A tábor jó hangulatát a fiatal oktatók hozzáállása is emelte, mert nagyon laza stílusban és viccesen tanítgattak bennünket.

Jó kapcsolatot sikerült kialakítani a csapaton belül is, ahova beosztottak. Az egyik lánnyal levelezek is. Az utolsó előtti estén farsangi discót tartottak. Elutazásunk előtt pedig oklevelet és érmet is kaptunk.

Szóval nagyon jól éreztem magam az idén is és köszönet az alapítványnak, hogy eljuthattam egy ilyen szép helyre!!

Puszi!: *Donát*

Az első edzőtáborom és európai játékom

Az első Balatoni nyaralásunkon reggeltől estig a vízben voltam. Zsuzsa néni azt mondta, hogy ott lenne az úszó csapatban a helyem, elmesélte merre jártak a világban versenyeken, és elkezdtem érdeklődni az úszás iránt.

Az első pár edzés után már nem volt kedvem menni, mert mindig elfáradtam, és izomlázam volt. De mindenki azt mondta, amit elkezdtem, nem szabad feladni. Egyre sűrűbben mentem, és kezdtem megszokni. Aztán jöttek a felmérő versenyek, és egyre jobb időt úsztam.

Azóta is járok úszni, és már egy edzőtáborban is voltam, Hajdúszobószlón. Odaértünk, és már délután edzés is volt. Utána pihentem, és mentem vacsizni, és nagyon finomat főztek. Minden nap reggel, délután edzés volt, nagyon elfáradtam edzés után, és a kaja nagyon jól esett. Az egész edzőtábor egy hétig tartott. Mindig volt szabadidőnk az edzések mellett. Én nagyon jól éreztem magam, ráadásul a szülők nem is voltak velem.

Sajnos eljött az a nap, amikor haza kellett menni, de utána nem volt reggel este edzés. Igen, és most jön a lényeg. Eljutottam Pécsre az Európa Játékokra. Ahol sok-sok verseny volt, és amíg nem jött el az úszás ideje, addig reggel, és délután edzések voltak. Itt is nagyon elfáradtunk.

Eljött a szerdai nap, amikor az úszóverseny volt. Reggel indultunk Harkányba, mert ott volt csak megfelelő medence. Sok versenyző indult. A többi transzplantált gyerekkel együtt, nagyon jó eredményeket értünk el.

Én nagyon jól éreztem magam, nagyon tetszett minden.

Remélem még sok ilyen élményem lesz.

A következő verseny Thaiföldön lesz, és oda is el szeretnék jutni. Nagyon jó lenne.

Lovas Judit (13)
májátültetett

SOMOLYGÓ

A dolog ott kezdődött, hogy édesanyám X kromoszómája mellé édesapám is X-et adott. Ez nem baj, így volt megírva.

Mint ahogy az is meg volt írva, hogy az én X-em mellé férjem Y-t adott, méghozzá két alkalommal. Boldogság, öröm!

Amíg fiaink kicsik voltak, nem is volt semmi gond, hiszen édes, aranyos gyerekek voltak.

Ma viszont megtudtam, itthoni problémáink egy részét ennek az Y-nak köszönhetem. Ahogy ezek egyre markánsabban érvényesítik jelenlétüket, (kezdenek ivarérett korba lépni magzataim) egyre több aprócska bosszúságot okoznak.

Kiskorukban összerakták a játékaikat. Na jó! Néha a sötétben léptem LEGO kockára, vagy tüske-építőre, de ez sietségemnek és figyelmetlenségemnek volt tudható.

Nagyon szerették, ha új ruhákkal leptem meg őket, bár kisebbik fiam kifejezetten utálta a pokemonos alsókat.

Mikor este levetkőztek, tudták, hogy a szennyes ruhát a szennyes-tartóba kell rakni. Sőt azt is tudták, hogy annak teteje nyílik.

A ceruzák hegyesek voltak, és szépen a tolltartóban sorakoztak.

Általában is nagyon jól tájékozódtak a lakásban. Igaz, akkor alacsonyabbak voltak, és majdnem minden irányba képesek voltak fordítani a fejüket. Mára sajnos általában szemmagasságban és jobbra-balra kb. 15 fokban fordítják a fejüket.

(utcán ez jóval meghaladja a 45 fokot, sőt egy-egy alkalommal tengelyük körül is képesek megfordulni 360 fokra!)

Mikor elérkezett a nap, hogy porszívózhassanak, szívesen tették. Néha port is töröltek, mosogattak és mindenfélét segítettek, mert látták, hogy örülök.

Szóval minden azzal kecsegtetett, hogy házias, rendszerető gyerekeim vannak. Ez utóbbival nincs is gond, hiszen szeretik ők a rendet, ha nem akkor csinálom, amikor otthon vannak, és nem velük…

Manapság a szennyes ruha egy része a tartó tetején, többi a szoba rejtett zugaiban lelhető fel, többnyire olyan helyeken, ahova lehajolva, vagy négykézláb lehet eljutni. A zoknik többsége kifordított állapotban, esetleg gombóc alakban kerül elő.

A kedvenc pulcsi sosem szárad elég gyorsan, és különben sem piszkos.

Az általam vásárolt ruhadarabok vagy „uh” esetleg „tejóisten” márkájúak.

A por a padlószőnyegen nem is látszik, a monitoron pedig direkt jó, mivel tompítja a fényerőt.

A mosdó! A borotválkozás apró, mégis igen bosszantó maradványait én mosom le a mosdókagylóról. Hetente borítok különböző csodaszereket a lefolyóba, hogy az ott fennakadt hajszálakat feloldja. (oldja ám egy frászt!)

Fogkrémből ma már, ha tehetem olyan „felülnyomósat“ veszek, hogy a tubus egyengetésére ne legyen gondom.

Na azért a WC ülőkét már felhajtják! Nekem csak arra kell vigyáznom, hogy álmosan ne fogjak fajanszot az altestemmel.

Nem is mondom el a margarinos doboz és kés, a kettő ember hat pohár, a szekrényből elővett pohár orral való ellenőrzése, a mosogató helytelen nem használata, és egyéb konyhai bravúrok esetét.

Ma fellázadtam! Durcás voltam és igazságos. A fent felsorolt dolgokat - nem először-szóvá tettem családom hímnemű tagjainak. (Értsd: egy férj és két gyerek)

Meghallgattak. Nagy elégtétel volt, hogy nem vágtak a szavamba, csak zavartan (?) pillogtak egymásra, és a földön levő zokni kupacra, amit büntetésül tettem oda: fordítsa ki mindegyik a sajátját!

Ám nagyobbik fiam mégis megszólalt. Mélyen a szemembe nézett, és eloszlatta kételyemet a nevelési hibámmal kapcsolatban. (mert mondtam valamit arról, hogy biztosan én neveltem rosszul őket…) Valahogy így fogalmazott:

- Anya! Nem te tehetsz arról, hogy a férfiaknak másként működik az agya. A nők mindent aprólékosan, gondosan végeznek, mert az ő agyuk erre van kitalálva.

- A férfiak globálisan mindig nagyban gondolkoznak. Az ilyen dolgok, mint zokni kiforgatása a nők jól kifejlett manuális készségét igénylik. A férfiak annyira nagyban gondolkodnak, hogy a porszemeket, morzsákat nem látják. (valami felrémlett, hogy férjem is a *85C* nagyságnál kezdte el meglátni a DOLGOKAT)

- A nők szépérzéke, kis dolgokra való odafigyelése nem tanulható, hanem veleszületett.

- Mi mindhárman hagyjuk, hogy érezd ezt a különbséget! Szeretünk érte!

Fuldokoltak a visszafojtott sírástól és magamra is hagytak, hogy ne lássam a férfikönnyeket. (!?)

Zokni-forgatás közben leendő menyeimre gondoltam.

- Már most kérlek benneteket lányok! Ne szidjatok engem, én próbálkoztam!

De ez a nyavalyás genetika az összes Y-ba kódolt globális és nagy dologgal…

Mit tehetek? Talán csak annyit, hogy bebizonyítom, nem véletlenül találkozott bennem a két X. Apró dolgokra figyelő szememet, manuális készségemet, precíz agyamat szegény XY-onok szolgálatába állítom, kiegészítve hiányosságaikat.

Egyszer valaki azt mondta: Isten megteremtette Ádámot, aztán rájött, hogy nem alkotott tökéleteset. Hát megteremtette Évát.

Ennyire messzire azért nem mennék! (Mernék?)

Kákonyiné Böbe

Süssünk valamit!

Trappancsok!

Itt a következő „bögrés” recept. Aki már megsütötte a múltkorit, az nekiállhat ennek is :) Ehhez viszont nem ajánlom a turmix gépet (kipróbáltam: leégett a motorja)…

Hozzávalók: 2 pohár gyümölcsjoghurt, a joghurtospohárral 1 pohár kristálycukor, 3,5 pohár liszt, 5 dkg vaj, 1 csomag sütőpor, 1 csomag vaníliáscukor, 4 db tojás, és valamilyen gyümölcs (meggybefőttel tökéletes!!!) a tetejére.

A hozzávalókat kimérjük a joghurtospohárral és simára keverjük. A kész masszát kivajazott tepsibe öntjük, a tetejére szórjuk a gyümölcsöket (fagyasztott gyümölcsök is jók) és kb. 30 perc alatt készre sütjük.

Meglepetés a végén: egész jól néz ki… :)

(Timimami)

tarka-barka

A maradványhal

A maradványhal nevével ellentétben nem a vacsorából megmaradt halászléből kel életre, nem a konzervgyárból szökött szardínia és nem is a panírozott halrudacskák utóélete. Nevét inkább a korának, mintsem testi adottságainak köszönheti. Ez a hal a devon nevű földtörténeti korból maradt ránk, és azóta is kísért az Indiai-óceán fenekén. Korából adódó bölcsességgel szidalmazza „ezeket a mai fiatalokat". Lelkesen tesz megjegyzéseket az „újonnan" megjelent halfajok mintázatára, viselkedésére és táplálkozási szokásaira az ősi nyelven, amelyet rajta kívül egyetlen halfaj sem ért meg. Így végeredményben egész nap egyedül kóborol a tengerfeneken. Még azon halak közül sem akadnak barátai, amelyek hajlandóságot mutatnának az ősi nyelv elsajátítására a könnyebb kommunikáció érdekében. Ezt főként nagy étvágyának köszönheti. Köztudott ugyanis, hogy az élőlények a különböző nyelveket a legkönnyebben fiatal korukban sajátítják el, vagy akkor, ha a munkájuk során erre szükség van.

A maradványhal viszont kis halakkal és kalmárokkal táplálkozik, ezért még a világ minden táját megjárt kereskedők is messzire elkerülik. Nem tudni, hogy a magány vagy az időskori szenilitás készteti-e furcsa szokásokra. Gyakran úszik fejjel lefelé, ami a halak között bizony igen szokatlan. A korához képest meglehetősen jól tartja magát, ami nem is csoda, hiszen izmos, csontos, bojtokkal ellátott úszókkal rendelkezik. Ez alapján bojtosúszós halnak is nevezik. Az alakja nem túl kecses, kicsit tömzsi is, de ez a sötét tengerfeneken egyrészt úgysem látszik, másrészt barátok híján senkit sem érdekel. A törzsfejlődés során belőle alakultak ki a kétéltűek. A tény, hogy a szárazföldet benépesítő összes kétéltű tulajdonképpen az ő leszármazottja, minden bizonnyal feldobná szürke, unalmas hétköznapjait, ha akadna valaki, aki ezt elárulná neki.

(Forrás: A Tudás Fája- 34. A csontoshalak)

Fűnyírósport

Az angolok világszerte híresek agyament találmányaikról. Nincs ez másképp a sportban sem. Számos olyan közkedvelt sportág, mint a golf vagy a tenisz az ő nevükhöz fűződik. Ezek meghódították az egész világot, akadnak azonban olyanok is, amelyek nálunk ezidáig nem férkőztek be a köztudatba.

Az angolok a folyékony kenyér nagy rajongói. Valószínűleg ez a sör iránti szenvedély segítette hozzá Jim Gavint, hogy 1973-ban egy ködös estén világra hozza a fűnyíróverseny ötletét. A motorsportok már akkoriban is nagyon költségesek voltak, ezért Jim Gavin olcsó fűnyírósportja hamar nagy népszerűségre tett szert. 1973 óta a versenyzők és rajongók száma elképesztő mértékben növekedett, hála az izgalmas versenyeknek, a rekeszizmokat nyugodni nem hagyó látványnak és a pénztárcát kímélő versenygépeknek. A sport mára már komoly háttérrel rendelkezik, több egyesület található Nagy-Britanniában, Amerikában és Ausztráliában is.

A versenyeket szigorú szabályok szerint bonyolítják le, a versenyzők négy kategóriában indulhatnak. A versenygépek mindegyike kerti használatra szánt gyári darab kell, hogy legyen, golfpályák vagy más nagyobb területek rendbetételére gyártott fűnyírók nem használhatók. Az első osztály, amely talán a legmókásabb az összes közül, sajnos egyre kisebb szerephez jut a versenyeken. Itt a versenyző a fűnyíró mögött szaladva próbálja lehagyni a többieket. Ahhoz, hogy egy ilyen fűnyírót a versenyen elindíthassunk, néhány átalakítást kell eszközölnünk a testén. Hogy gépünk biztonságos legyen, a pengéket le

kell fedni vagy el kell őket távolítani alulról. Ezután azt kell elérni, hogy kedvenc fűnyírónk olyan sebességgel száguldjon, amellyel mi is lépést tudunk tartani. Ellenkező esetben hason vonszol minket végig a pályán, vagy ami még rosszabb, elszabadul és nekiront a lelkes közönségnek.

Ebben a kategóriában főleg váltó-versenyeket rendeznek, a váltás pillanata tovább fokozza az amúgy is elég esetlen képet. A második osztályban az önműködő fűnyíróra egy vontatható ülést szerelnek fel, a versenyző onnan próbálja járművét a cél felé kormányozni. A harmadik osztály fűnyírói legfeljebb tizennyolc lóerősek, alvázzal és beépített üléssel rendelkeznek. A negyedik csoport fűnyírói az elejükön lévő motorháznak köszönhetően leginkább mini traktorokra emlékeztetnek. Igaz, csak megjelenésben, mert a harmadik osztály motorszörnyeihez hasonlóan ezek is csak tizennyolc lóerővel bírnak.

Mindent egybevetve ez a sport a sörről szól. Bukósisakos sörhasú pacákok a verseny előtti bátorító üveg után a nyeregbe pattannak és körbe-körbe keringenek a pályán. Közben a közönség mámorosan-és a saját lábán egyre kevésbé stabilan tombol, végül mind együtt mennek a kocsmába ünnepelni, sörösüveg-dzsungelt hagyva maguk mögött az elhagyatott versenypályán.

Tarján Anna

VIDÁM OLDAL

A bölcs bagoly

A tudós bagolyné tojt egy kis utódot,
de az nem lett okos, sőt inkább ütődött.
Atyja, a nagyhírű egyetemi dékán
sokat bosszankodott lüke ivadékán.
Hasztalan unszolta:
- Magolj,
fiam, bagoly!
Hiába korholta, intette,
kölkét ez csak untatta.
Utálta az egyetemet, órák alatt legyet evett.
Nem csoda hát, hogy a halálmadár-vizsgán
csak ücsörgött és pislogott pislán.
- Huss!
Rivallt rá az elnök-akadémikus.
- Szálljon egy házra,
és borítsa gyászba!
- Jó! - mondta a buta bagoly, holott
azt sem tudta, miből lesz a halott.
Rászállott a legelső viskóra,
és ott csücsült bóbiskolva.
Jobbat nem talál, ki mindent végigpásztáz,
mert ez volt a temetői gyászház.
Így lett a nagyerdő legostobább baglya,
a Huhugányos Akadémia tagja.

(Romhányi József verse)

A GÓLYA

A gólya egy madár, két gólya két madár. Két gólya és három csirkefogó, az öt jómadár. A döglött gólya már nem madár, mert nem tud repülni. De azért a repülőgép még nem madár, ha tud is repülni.

A gólya külalakját a hosszúság jellemzi: hosszú a csőre, hosszú a lába és igen hosszú a nyaka; ez utóbbi tulajdonságáért, a jó hosszú, gusztusos, szabad választékot engedő nyakáért bátorkodom mindazok figyelmébe ajánlani, akik az élőlények felakasztásában különös passziót találnak. (Kr. u. 1920.)

A gólya a meleget szereti, azért a sarkvidékeken csak akkor fordul elő, ha odaviszik, a maga jószántából csupán a mérsékelt öv területére jön a meleg vidékről nyaralni, amiért is ezennel visszavonom előbbi állításomat, mely szerint a gólya a meleget szereti (velem lehet alkudni). Ősszel azután a gólya elrepül tőlünk ismét dél felé, amiről azt mondják, hogy: "Költözködik", ez pedig nem is igaz, mert nem visz magával semmit, tehát nem költözködik; hanem csak elmegy, de hát a nép ajka azért csak úgy mondja, hogy költözködik; nyugodjunk bele és örüljünk neki, hogy nem mindjárt úgy mondja: hurcolkodik. Tavasszal aztán újra visszajön, ami a magyar politikai és közéleti viszonyokban való teljes járatlanságára vall.

A gólya csak kívül szép madár, de a lelke randa, mert békát, gyíkot, kígyót és más efféle undorító szemetet eszik, ezáltal a legnagyobb ízléstelenségről tesz tanúságot, túltesz még az olyan disznón is, aki a kávét föllel issza, a levesből nem halássza ki a tányér szélére a hagyma-darabokat, s megeszi a sárgarépát. A békával és kígyóval szemben a bolond gólya nem szereti a filét tükörtojással, sem a palacsintát, sem a befőttet, sőt, ha egy gólya csőrébe befőttet tömnek, azt kiköpi, amit én a magam részéről képtelen vagyok megérteni, pedig más természettudósok ennek az okát már többször magyarázták nekem; én csak azt tudom, hogy gólya nem lennék ezer dollárért sem, márpedig ezek a szamár, hosszú csőrű madarak egészen ingyen, minden fájdalomdíj vagy kárpótlás nélkül teszik azt, hogy gólyák.

Gólyának nevezik még a gólyamadáron kívül az elsőéves jogászokat; hogy miért, azt a tudománynak még nem sikerült megállapítania. A gólyáról azt állítják, hogy ő hozza a gyereket, én ezt hosszú időn át elhittem, bizonyára a nyájas olvasó is, mostanában azonban rettenetes gyanúim támadtak, amelyekkel azonban még korainak találtam a világ elé állani, mindenesetre megvárom az úgynevezett "keresztény kurzus" elmúltát.

A gólyának az az érdekes szokása, sőt mondhatnám sigánja van, hogy egy lábára állva fejét a szárnya alá dugja, és így alszik. Ez igen nehéz kunsztstük, már többen próbálták utánacsinálni, de még senkinek sem sikerült. Legtöbbre vitte a kísérletezés terén egy barátom, aki kinn lakik a Lipótmezőn, ő egy lábon (magyarosan: féllábon) állva, hosszabb ideig tartotta szemét lehunyva, de az orvosok azt hiszik, hogy szimuláns, azaz: ha le is van a szeme hunyva, csak tetteti, hogy alszik; a fejét persze a szárnya alá dugni ő sem tudja, ami miatt szegény eleget dühöng, de hát hiába.

A gólya fészkét a falusi házak kéményére rakja, s oda hordja fiókáinak a kirántott békákat, már tudniillik a mocsárból kirántottakat. Megható látvány, amint a gólya repül, és hosszú, kemény csőrében egy eleven béka evickél. Ezt az idillt már számos természetbúvár megfigyelte, s éppen ez szolgált alapul a XVI. természettudományi kongresszus azon határozatához, mely szerint békának lenni lehetőleg még rosszabb, mint gólyának lenni.

(Nagy Lajos: Képtelen természetrajz 1920)

Lázár Ervin:
A Négyszögletű Kerek Erdő

Dömdö-dömdö-dömdödöm

Mikkamakka nagy rikoltozásra ébredt. Majd beszakadt a dobhártyája. Nem csoda, mert éppen az ő fülébe rikoltoztak. Hárman is. Nevezetesen Bruckner Szigfrid, a kiérdemesült oroszlán, Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl és Vacskamati.

- Te meg Maminti lesztek a döntőbírók! - üvöltötte éppen Bruckner Szigfrid.

Mikkamakka először is befogta a fülét.

- Miféle döntőbíró? - kérdezte akkor.

De nem vette le a kezét a füléről, mert amazok hárman egyszerre kezdtek kiabálni. Sőt odajött Nagy Zoárd is, a lépkedő fenyőfa, s nem sokkal később Ló Szerafin, a kék paripa.

Most már öten üvöltöztek.

- Éntőlem megszakadhattok az ordibálásban - mondta Mikkamakka -, addig úgysem veszem el a kezem a fülemről, amíg nem kezdtek csendesen és egyenként beszélni.

Aromót választották szószólónak, Mikkamakka levette a füléről a kezét.

- Arról van szó, kérlek szépen, hogy Bruckner Szigfrid azt állítja, ő itt a legnagyobb költő - kezdte Aromo -, és bármelyikünknél szebb verset tud kitalálni. Egyszóval henceg...

- Még hogy én hencegek! Igenis... Mikkamakka újra befogta a fülét.

Mindenki Bruckner Szigfridnek támadt.

- Hadd mondja végig Aromo.

Az oroszlán elhallgatott.

- Elhatároztuk hát - folytatta Aromo -, hogy költői versenyt rendezünk. Mindenki költ egy verset, és a végén te meg Maminti, a kicsi zöld tündér eldöntitek, hogy melyik kapja az első díjat.

- Természetesen az én versem - mondta magabiztosan Bruckner Szigfrid, de megint lehurrogták.

- Jól van - mondta Mikkamakka -, ezen ne múljon.

Fölült a tisztás szélén egy emelvényre Maminti mellé.

- Ki akar versenyezni? - kérdezte. Mindenki fölemelte a kezét, még Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót és Dömdödöm is. Valamennyien papírt és ceruzát ragadtak, és vadul nekiláttak. Csak úgy sistergett a sok ceruza. Legelsőnek Szörnyeteg Lajos készült el a verssel. Föl is állt, hogy elszavalja.

A múltkor Mikkamakkával
Fát vágni mentünk az erdőre,

De olyan szerencsétlenül dőlt a fa, hogy Dömdödöm alászorult.

Huhú, fiúfütty, lengettek, rengettek, fütyörésztek, fityirésztek a többiek.

- Ez nem vers, kikérem magamnak! - dühöngött Bruckner Szigfrid.

- Hallod, Mikkamakka, azt mondja, nem vers?! - méltatlankodott Szörnyeteg Lajos. Mikkamakka ráncolta a homlokát.

- Hát bizony - mondta aztán -, kedves Lajos, ez tényleg nem vers.

- Miért - lobogtatta a papírját Szörnyeteg Lajos -, amikor a sorok szépen egymás alá vannak írva, és minden sor nagybetűvel kezdődik? Akkor miért nem vers?

Mikkamakka elgondolkozott, vakarta a feje búbját. Valami okosat akart kisütni. Ki is sütött, mert amikor Szörnyeteg Lajos harmadszor kérdezte, hogy miért nem vers, rávágta:

- Csak!

És lássuk be, igaza volt.

Rögtön színre is lépett a második versenyző. Maga Bruckner Szigfrid. Pózba vágta magát, az égre emelte tekintetét, és nekikezdett:

Ej, mi a kő! tyúkanyó, kend
a szobában lakik itt bent?

- Állj - mondta Mikkamakka -, ezt nem te írtad!

- Hát kicsoda? - háborgott Bruckner Szigfrid. Ki az ördög írta volna, itt van, nézd meg a papírt, nem az én írásom ez?!

- Jó, jó - vágott közbe Mikkamakka -, de ezt már régen megírta Petőfi Sándor. Mi meg abban állapodtunk meg, ha jól emlékszem, hogy mindenki a saját versét adja elő.

- Úgy van! - helyeseltek a többiek.

- Ki az a Petőfi Sándor?! - kiabált Bruckner Szigfrid. - Sohase hallottam a nevét.

- Elég szégyen - mondta Maminti -, de a verset akkor is ő írta. Légy szíves, saját költeményt előadni.

- Na jó - mondta Bruckner Szigfrid. - Tudok én mást is. Ide süssetek!

Póz, arc az ég felé. Nekikezdett:

Ej, kend, tyúkanyó, mi a kő,
itt bent lakik a szobában?

- Hohó - hadonászott Aromo -, ugyanazt mondod kitekerve! És ráadásul rím sincs benne.
- Rímnek kell benne lenni? - kérdezte Bruckner Szigfrid Mikkamakkát.
- Hát nem árt - mondta az -, de ne az Anyám tyúkját mondjad. Akárhogy forgatod, úgyis ráismerünk.
- Na jó - mondta újra Bruckner Szigfrid -, akkor nem az Anyám tyúkját mondom.
- Elkezdte:
- Apám tyúkja, írta Bruckner Szigfrid.

Ej, tyúkapó, mi a kő,
itt bent lakik a szobában kend?

- Megölni, lelőni, szétvágni, elzavarni, kirúgni, szétfűrészelni! - dühöngtek a többiek.
- Így nem lehet szavalni! - háborgott Bruckner Szigfrid.
- Bizony nem - mondta Mikkamakka. - Jobb is, ha abbahagyod. Itt csalással nem élsz meg. Halljuk a következőt!

Bruckner Szigfrid elsompolygott onnan, s Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa ugrott a helyére. Szavalt, csak úgy zengett.

Legszebb állat az anakonda,
de nem tudja ezt ama konda,
ha ráterelnék ama kondát,
széttiporná az anakondát.

- Ugyan, miféle vers ez! - mondta szemrehányóan Aromo. - Ilyen erővel azt is mondhattad volna:

Legszebb állat az anaménes,
de nem tudja ezt ama ménes,
ha ráterelnék ama ménest,
széttiporná az anaménest.

A többiek tapsoltak, tetszett nekik Aromo gúnyolódása. Sőt, hogy köszörüljön a költőtudományán esett csorbán, Bruckner Szigfrid is megszólalt:
- Vagy azt is mondhattad volna: Legszebb állat az anacsorda,
de nem tudja ezt ama csorda,ha ráterelnék ama csordát, széttiporná az anacsordát. Nagy Zoárd tobozai vöröslöttek a méregtől.
- És azt nem mondanád meg, mi a csudát jelent az az anacsorda meg anaménes?
- Ugyanazt, amit az anakonda - kiabált közbe Vacskamati -, azaz semmit!
- Az anakonda igenis egy állat - bizonygatta Nagy Zoárd.
- Ki ismeri? - tette föl a kérdést Mikkamakka.
- Senki - zúgták a többiek.
- Nem ér! - hadonászott Nagy Zoárd. - Tessék megnézni a Természettudományi kislexikonban. Ha nincs benne, vágjanak föl tűzifának.
- Kinek van Természettudományi kislexikonja? - kérdezte Mikkamakka.
- Senkinek - felelték kórusban.
- Ezen ne múljon - szólt ekkor Maminti, és elővette zöld varázspálcáját. - Csiribi, legyen itt egy, csiribá, természettudományi, prics, kislexikon, prucs!
És már ott is volt a lába előtt.
Nosza, nekiestek, lapozták, csak úgy sistergett.
- Hányadik betű az ábécében az a? - kérdezte Vacskamati.
- Hátulról vagy elölről számítva? - érdeklődött Aromo, de akkor már Nagy Zoárd diadallal felkiáltott:
- Itt van, az ötvenkilencedik oldalon! - És olvasta:
- ,,Anakonda (Eunectes murinus): állat, tíz métert is elérő, dél-amerikai óriáskígyó. Áldozatát körülgyűrűzi és összeroppantja."
- Hát legyen neked ez a legszebb állat - mormogta Aromo, de mit volt mit tenni, el kellett fogadni Nagy Zoárd versét, íme kiderült, van anakonda nevű állat.
- Jöhet a következő - intett Mikkamakka. Ló Szerafin méltóságteljesen fölállt, középre ballagott, meghajtotta magát:

Ha elpusztul a tulok,
szarvából lesz a tülök,
de ha én elpüsztülök,
belőlem nem lesz tulok

- Hát az biztos - kiabálták a többiek -, mert már most egy nagy tulok vagy!
- Még hogy elpüsztülök - vihogott Bruckner Szigfrid. - Elpüsztülök a rühügéstől.
- Csend legyen! - kiáltott Mikkamakka. - Ki következik?
- Én - mondta Vacskamati. - Egy egészen rövid verset írtam.
- Halljuk!

Szerda ablakában
csütörtök ül,
és ordít
csütörtökül.

Egy darabig csend volt, aztán Szörnyeteg Lajos megkérdezte:
- Miért csütörtökül ordít?
- Mert csütörtök - mondta Vacskamati -, ha péntek, péntekül ordítana.
- Idegen nyelveket nem tud? - akadékoskodott Bruckner Szigfrid.
- Nem - mondta Vacskamati -, ez egy műveletlen csütörtök.
Mikkamakka megrázta az elnöki csengőt.
- Elég - mondta. - Halljuk Aromót!

Aromo fölényes mosollyal sétált a tisztás közepére. Rázendített:

bálomböki bag u fan
bálomböki big a fún

- Nem ér - ordított közbe Bruckner Szigfrid -, egy hangot se értek belőle! Arról nem volt szó, hogy hottentottául is lehet verset írni.
- Eszed tokját hottentotta - háborgott Aromo -, ez igenis magyarul van!
- Akkor én megeszem a fülem - mondta Bruckner Szigfrid.
- Már meg is sózhatod - felelte Aromo.
- Hadd mondja végig - próbált rendet teremteni Mikkamakka.

Aromo újra belefogott:

bálömböki bag u fan
bálombökö big a fún
búlámbákö bög i fan
balúmbaká bög ö fin
bilambúka bág ö fön
bölimbakú bag á fön
bölömbika búg a fán

- Ez semmi - mondta Ló Szerafin -, így egy gyerek is tud verset csinálni, ha ugyan ez egyáltalán vers.
- Igenis vers! - jelentette ki Mikkamakka, akinek úgy látszik, tetszett ez a bálömböki. - S ha azt hiszed, hogy olyan könnyű ilyet írni, rajta, bizonyítsd be! Írj egyet!
- Nem is kell leírnom - mondta Ló Szerafin -, kapásból is elmondhatom.
- És már mondta is:

kómirelű kőtyual,
kamórile kütyőul
kumaróli ketyüől,
kőmuraló kityeül
kőmürula kótyiel,
kemürőlú katyóil
kimerülő kutyaól

- Jó, jó, de ennek semmi értelme sincs. Mi az, hogy kimerülő kutyaól? - szólt Aromo. - Kimerülhet egy zseblámpaelem vagy esetleg egy hegymászó, de egy kutyaól!
- Esetleg elfárad - vetette közbe Vacskamati. - Miért ne fáradhatna el egy kutyaól?
- Vagy a kutya nagyon nyomja belülről - kelt Bruckner Szigfrid is Ló Szerafin védelmére.
- Rendben - mondta Aromo -, de a módszer, ahogy a verset írtam, mégis az én találmányom.
- Ez igaz - hagyták helyben a többiek.
- Találmánynak nem rossz - epéskedett Nagy Zoárd -, csak versnek.

Mikkamakka megint csengetett.

- Halljuk az utolsó versenyzőt!

Nagy pironkodva előállt Dömdödöm, akiről mindenki tudja, hogy csak annyit tud mondani, dömdödöm.

Így szavalt:

Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm

- Nem ér! - rikoltozott Bruckner Szigfrid. - Akkor én meg azt mondom, hogy:

Prampapam, prampapam,
prampa-prampa-prampapam

- Nono - mondta Mikkamakka -, csak azért kiabálsz, mert nem tudod, mit jelent Dömdödöm verse.
- Miért, mit jelent?
- Azt, hogy mindannyiunkat nagyon szeret.
- Engem is? - kérdezte gyanakodva Bruckner Szigfrid.
- Persze, téged név szerint is megemlített - mondta Mikkamakka.
- Éljen Dömdödöm - kiáltott Bruckner Szigfrid -, adjuk neki az első díjat!
- Adjuk! - kiabálták a többiek.

Mikkamakka és Maminti egy babérkoszorút helyezett Dömdödöm fejére.

- Te győztél - mondták neki.
- Majd kölcsönadhatod a krumplifőzelékembe - veregette meg a győztes vállát Bruckner Szigfrid.

Dömdödöm meg boldogan elindult az erdő felé, és fennhangon dúdolgatta a győztes verset.

Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm

(Török Tomi rajzaival)

Sachar, Louis: **Stanley, a szerencse fia**

Stanley már megint rosszkor rossz helyen tartózkodik. Valahonnan az égből fejére pottyan egy tornacipő, amit haza akar vinni. Erre lopással vádolják, s hamarosan egy javító-nevelő táborban találja magát. Ha valaki mindezt megjósolja neki, a 15 éves fiú nem e váratlan csapás miatt hitetlenkedett volna. A balszerencse ugyanis előbb-utóbb minden felmenőjét utolérte. Az ő története azonban végül szerencsésen alakul

***

Sachar, Louis: **David nem hagyja magát**

David is vagány szeretne lenni, mint az osztály menő srácai, ezért velük tart, amikor elrabolják egy különös idős hölgy kígyófejes botját. S bár ő csak mellékszereplő a heccben, őt éri a fiúk által boszorkánynak nevezett Mrs. Bayfield átka. Ezt követően szegény Davidnek semmi sem sikerül. De valóban átok sújtja, vagy ő egyszerűen ilyen: örökös vesztes. Egy biztos: ebből a helyzetből akárhogy is, de ki kell evickélnie...

***

Schuster, Gaby:
Sissi. A sors kezében

Sissi a világ legszebb asszonya. És a legszerencsétlenebb. Ausztria császárnéja áttörhetetlen falba ütközött, a bécsi udvar kőkemény falába. Számlálatlan hosszú utazás, megannyi menekülési kísérlet. Menekülés a valóság elől, amelyen változtatni úgysem tud. Csupán a Middleton kapitány iránti bensőséges barátság ad tartalmat az életének. Az utolsó csapás: egyetlen fiának halálhíre. Utána nem marad más, csak a mélységes fájdalom.

***

Böszörményi Gyula: **Gergő és az álomfogók**

Gergő és az álomvámpírok
Gergő és a bűbájketrec
Gergő és a táltosviadal

A Gergő regények Böszörményi Gyula regényciklusa Réti Gergőről, aki révülő, vagyis olyan éber, akinek varázsereje is van. És vele történik mindenféle érdekes kaland a „Világfán", míg végül táltossá „érik". A történet tele van a magyar mese- és mondavilágból ismert szereplőkkel, mondókákkal, bűvölésekkel, ezen kívül humorral, szójátékkal, ötlettel. A csoda mindjárt az első oldalon elkezdődik és az utolsóig tart.

***

Nógrádi Gábor–Cakó Ferenc: **Segítség, ember!**

Vajon mit gondolnak az állatok rólunk? Vajon mit mondanának nekünk, ha emberi nyelven megszólalhatnának? Szeretnéd tudni? Olvasd el ezt a könyvet!

***

Janikovszky Éva: **Ájlávjú**

Rosszkedvet oszlató humort, szeretetből fakadó türelmet, megértést kínál annak, aki elolvassa ezt a könyvet.

A legjobb 10 zeneszám Török Andristól:

A szám címe:	előadója
1.Smells Like Teen Spirit	(Nirvana)
2.Before I Forget	(Slipknot)
3.All Along the Watchtower	(Jimi Hendrix)
4.Come Out And Play	(The Offspring)
5.Riders of The Storm	(The Doors)
6.Fade To Black	(Metallica)
7.Welcome To The Jungle	(Guns'n'Roses)
8.Sleep Now In The Fire	(Rage Against The Machine)
9.By The Way	(Red Hot Chili Peppers)